

ကညီဒီကလုာ်တၢ်ထွဲဖျဲးသုးမုၢ်ဒိၣ် - အလံာ်ဟ့ၣ်ယုာ်ဆူ တၢ်မၤလၢကပီၤ ကညီဒီကလုာ်မၤထူရၤမုၢ်နံၤစိးက့ၤ (၇၂) ဝီတဝီ

လၢအိကူး (၁၂)သီ - ၂၀၂၂ နံၣ် ၊

ခိၣ်န့ၢ်သိၣ်ဒူတဖၣ်ဒီးထံဖိကီၢ်ဖိကမုၢ်ခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်, မုၢ်တနံၤအံၤ မ့ၢ်ဝဲကညီဒီကလုာ်မၤထူရၤ အမုၢ်နံၤစိးက့ၤ (၇၂)ဝီတဝီဒီး ခိဖျိလၢတၢ်ထံတၢ်တီကစၢ်အဘျူးအဖျိၣ်အယိ ပဒီးန့ၢ်ဘၣ်တၢ်ခွဲးတၢ်ယာ် လၢပပာ်ဖျိၣ်သကိး မၤလၢကပီၤ ဘၣ် မၤထူရၤမုၢ်နံၤအံၤ အယိန့ၣ်လီၤ.

လၢအိကူး(၁၂)သီ, မုၢ်တနံၤအံၤ မ့ၢ်မုၢ်တနံၤလၢအလီၤသ့ၣ်အုးသးအုးဒိၣ်မး လၢကီၢ်ခိၣ်စိးဘးအူက့ၢ်, သုးခိၣ်ကျၢ် စဲခ့ၣ် ဒီးသိၣ်ဒူခိၣ်န့ၢ်တနီၤ, ဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အသးသမူ ဖဲအတၢ်လဲၤမူဒါကတီၢ်တုၤလီၤဖဲ ထီၣ်ကိးကိကပၤ ဒုၣ်ဒါဟဲ ထီၣ်ကဝီအိၤဒီးဃုာ်လီၤစုကဝဲၤ မ့ၢ်ပာ်လီၤစုကဝဲၤ ကက့ၤ ကိးဝဲဒီးကဟ့ၣ်က့ၤအိၤလီၤလၢ ဒ်အပူၤကွံာ်ကိတိာ် (ဝန်ကြီး) ဘၣ်ဆၣ်အဝဲပာ်လီၤတ့ၢ်ယာ် အတၢ်ဂ့ၢ်မိၢ်ပျၢ် (၄)ထံၣ် လၢအပူၤကလုာ်တၢ်လဲၤကျဲဆူညါအဂီၢ်အသိး, လၢတၢ်သ့ၣ်ဒူသးဒူ ပူၤတတုၢ်ယာ်သးဘၣ် ခိၣ်ဆၢ ဝဲဒုၣ်ဒါဒူတုၤအသံတစု အယိ မုၢ်နံၤလၢအမုၢ် (၁၂/၈/၁၉၅၀) အနံၤ, ဘၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ် က့ၤအိၤလၢ မၤထူရၤအမုၢ်နံၤတုၤဆၢကတီၢ်ခဲအံၤန့ၣ်လီၤ.

မၤထူရၤအခိပညီစံးတၢ်န့ၣ် မ့ၢ်ပူၤတဂၤလၢစူးကွံာ်ညိကွံာ် နီၢ်ကစၢ်အတၢ်ဘၣ်ဘျူးဘၣ်ဖျိၣ် လၢာ်လၢာ်ဆ့ဆ့, ပူၤတဂၤလၢတီဒီး အတၢ်အာ်လီၤလၢအတၢ်ကရၢကရိဒီးအပူၤကလုာ်အဖိခိၣ်, ပွဲဒီးတၢ်အဲၣ်ပူၤကလုာ်အသးနီၢ်နီၢ် ဒီးလၢ ပူၤအဂၤကဘၣ်ဘျူးဘၣ်ဖျိၣ်အဂီၢ် တုၢ်ဆါတုၢ်နးသး တုၤဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အသးသမူတစုယိ ပူၤဒ်န့ၣ်သိးတဖၣ်တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၤ လၢ အမုၢ်မၤထူရၤန့ၣ်လီၤ.

လၢကညီဒီကလုာ်ခိၣ်န့ၢ်တဖၣ်အိၣ်ဝဲအါဒ်အါဂၤအကျါ လီၤဆီဒၣ်တၢ်ပူၤဒ်အမုၢ်ကီၢ်ခိၣ်စိးဘးအူက့ၢ် ဒီးခိၣ်န့ၢ်သိၣ်ဒူ တနီၤလၢအဟ့ၣ်လီၤတ့ၢ်အသးသမူလၢထံကီၢ်ဒီးကလုာ်အဂီၢ်ဖဲ(၁၉၅၀)နံၣ်လၢအိကူး(၁၂)သီ လၢတၢ်ဒုးပျီပူၤ လၢဘျီဝဲအံၤ န့ၣ် တၢ်ပာ်ပနီၣ်အိၤဒ်မၤထူရၤအသိးဒီး တၢ်သ့ၣ်နီၣ်မၤလၢကပီၤက့ၤ အဝဲသ့ၣ်ဖဲမၤထူရၤအမုၢ်နံၤ လၢအမုၢ်လၢအိကူး(၁၂)သီ အနံၤန့ၣ်လီၤ. ကီၢ်ခိၣ်စိးဘးအူက့ၢ် မ့ၢ်ကညီကလုာ် ခိၣ်န့ၢ်အကျါ, ခိၣ်န့ၢ်တဂၤလၢအပတီၢ်ထီကတၢ် ဒီးတၢ်သ့ၣ်ညါပာ်ပနီၣ် ဒ်အမုၢ်ပူၤတုၢ်ဒိၣ်ကီၤဒိၣ် (ဟီၣ်ခိၣ်ကစၢ်)တဂၤ, မံၤဟူသၣ်ဖျါလၢဟီၣ်ခိၣ်ဘိမုၢ်လၢပကညီကလုာ်အကျါတဂၤ အသိးန့ၣ်လီၤ. လီၤဆီဒၣ်တၢ်လၢ အဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အသးသမူလၢ ထံကီၢ်ဒီးကလုာ်အဂီၢ် ဒ်အမုၢ်မၤထူရၤအသိးန့ၣ်လီၤ.

ကညီကလုာ်ခိၣ်န့ၢ်ဒိၣ်ထီကတၢ်တဖၣ် လၢတၢ်ဒုးတၢ်ယၤအပူၤဘၣ်ဟ့ၣ်လီၤကွံာ်အသးသမူလၢ ထံကီၢ်ဒီးအပူၤ ကလုာ်အဂီၢ် တုၤလီၤတီၤလီၤဒူဒူဖဲ(၁၉၅၀)နံၣ်, လၢအိကူး(၁၂)သီအနံၤအံၤန့ၣ် တၢ်ပာ်ဆါ တၢ်ကရၢကရိခိၣ်န့ၢ်တဖၣ် ပာ်ဒိၣ်ပာ်ကဲပာ်ပနီၣ် ဂၢ်ကျါဖဲလၢ အမုၢ်မၤထူရၤဒီးမၤထူရၤအမုၢ်နံၤအံၤ ဘၣ်တၢ်မၤလၢကပီၤဝဲကိးန့ၣ်ဒီး တဝီဘၣ်တဝီ တုၤမုၢ်မဆါတနံၤအံၤန့ၣ်လီၤ. တၢ်မၤလၢကပီၤမၤထူရၤ မုၢ်နံၤအံၤ တမ့ၢ်ထဲကီၢ်ခိၣ်စိးဘးအူက့ၢ်ဒီးခိၣ်န့ၢ်သိၣ်ဒူလၢအပာ်ထွဲ ဃုာ်ဒီးအိၤတနီၤအဂီၢ်ဘၣ် လၢကညီတၢ်ပာ်ဆါ ကမၤနၤတၢ်အဂီၢ်ခိၣ်န့ၢ်, သိၣ်ဒူထံဖိကီၢ်ဖိအါအါဂီၢ်ဂီၢ် လၢအဟ့ၣ်လီၤ တ့ၢ်ကွံာ် အသးသမူလၢ တၢ်ဒုးပျီပူၤတဖၣ်အဂီၢ်ပာ်ဃုာ်ဝဲစ့ၢ်ကိးန့ၣ်လီၤ.

ခိၣ်န့ၢ်,သိၣ်ဒူဒီးထံဖိကီၢ်ဖိခဲလၢာ်သ့ၣ်သ့ၣ်- ဒ်တၢ်ဂ့ၢ်ဖျါတ့ၢ်လံလၢထးအသိးမုၢ်တနံၤအံၤအလီၤအိၣ်ဝဲလၢ ပဝဲ ခဲလၢာ်ပက ပာ်ဒိၣ်ပာ်ကဲမၤလၢကပီၤဒီး သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်က့ၤသကိးခိၣ်န့ၢ်, သိၣ်ဒူမၤထူရၤခဲလၢာ်ခိဖျိအတၢ်ဟ့ၣ်လီၤအသးဒီး

အတိမ်အကျွမ်းမရှိဘဲတဖန် အိမ်အနားပင်တဖန်စွဲကိပ်ပကဘက်ကွန်လီမယုဒဒီဂုတော်ဘက်သွန်တဖန်၊ တိမ်ပာ်ဆာတိမ်မကျေ
ဆူညါတဖန် လာအတဝံတတော် ဒီးသွန်တဖန်ဒီးတိမ်ကလဲဒီးပိယုဆူညါဒူဒူ ယူယူလာသွန်တဖန်ပိ သးတဖန်ပိဝံ
တိမ်ကအိန်ဒီးတိမ်ရိန်ဖျိန်ယူဖိးလိန်သးကသုအဂီၢ်နုန်လိမ်

ကိန်ခိန်စိးဘေးအူကွံအံၤ လာထံကိန်ဒီးကလုာ်အဂီၢ်မလောပွဲအမူဒါဝံလံ ဘန်ဆန်လာကညိကလုာ် အဂီၢ်အဝဲ
ကျဲလိပ်တံၢ် ကျဲသနုဒီးတိမ်မုာ်လိာ်ကွန်စိလောအဝဲဒါလိယာ်ဒီးသွန်ထံ၊ သးသမူအံၤ တလောထီၣ်ပွဲထီၣ်တကတိန်ဒ်ဘန်
ဖဲအဝဲတချူးလိာ်ကွန်လာတိန်ဒုးပူအခါ အဝဲပာ်လိာ်တံၢ်အတိမ်ကတိမ် လုာ်ဒိန်ပူဒိန်တနီၤလော တိမ်ပာ်ဆာအတိမ်နုန်ကျဲ အဂီၢ်
နုန်လိမ် တိမ်ကွန်ကဒါကုၤ အတိမ်ကတိမ်တဖန်အံၤ အိန်ဝဲဒုန်ဖျိန်ဖျိန်ဖိးဒီးတအါတစူၤ ဘန်ဆန်လာတိမ်မထွဲကုၤအိမ်တခီ တုၤ
မုာ်မဆါတနုၤအံၤ တဝံတတော် အိမ်ညိညိဘန် လာပွဲဒီးအခိပညိယိန်ဒိန်မးနုန်လိမ်

ဒ်ခိန်နုၢ်၊ သိန်ဒူထံဖိကိန်ဖိအါကသုညါတံၢ်လံဝဲအသိး ကိန်ခိန်စိးဘေးအူကွံအတိမ်ကတိမ် မလိာ်ပိာ်လိာ်ဝဲလော
ခံကတိမ် ဖဲဖျိန်ပျိန် ခိကရဲးဆါကတိမ်နုန်မုာ်ဝဲ -

- * ပညိတိမ်ပာ်ဆာအံၤမုာ်တိမ်အခိန်ထံးကတိမ်တဘျီဒီးတိမ်အကတိမ်တဘျီလိမ်
- * မုတမုာ်လာကညိတိမ်ပာ်ဆာဖိခဲလောလဲလိာ်ဆူဝုၢ်တကူၣ်ဒီး ဒီးလိာ်အကိာ်လာဒုန်ဒါကကျိတော် အဂီၢ် ဘန် နုန် ရှူတသု
လုၤတကုၤဘန်.

ကညိကိန်ကနုၢ်အဂီၢ်ကျဲအိန် (၃) ဘိ

- ၁။ ဒုန်ဒါကဟ့ၣ်ပူလာတိမ်သးအိန်
- ၂။ ပဒုးနုၤဒုန်ဒါ
- ၃။ တိမ်အိန်သးအတိမ်ဆိန်သနုးတဖန်အပိ - ပမနုၢ်ကိန်သုလိမ်

- * ပဂံၢ်ပဘါမိာ်ပျိာ်လာတိမ်ပာ်ဆာကနုၢ်မုာ်ကမုာ်အပိပလိာ်ဘန်ကမုာ်ကအဲၣ်ပူၤသးအိန်ပူၤပာ်ကဲပူၤနုန်လိမ်
- * ပဘန်ကွန်ယုထံၣ်သွန်ညါကုၤပတိမ်လိာ်တူၣ်လိာ်ကိာ်တဖန်ဒီးဘျီဂုၤထီၣ်ကုၤအိမ်နုန်လိမ်

ကိန်ခိန်စိးဘေးအူကွံပာ်လိာ်တော်ဝဲအတိမ်ဂုၢ်မိာ်ပျိာ်(၄)ထံၣ်

- ၁။ တိမ်ပာ်လိာ်စုကဝဲအဂီၢ်တိမ်တဘန်ကတိမ်အိမ်ဘန်
- ၂။ ကညိအစုကဝဲကဘန်အိန်လာကညိအစုပူၤ
- ၃။ ကညိကိန်ကဘန်တိမ်သွန်ညါပာ်ကဲအိမ်လိမ်
- ၄။ ကညိအဘူၣ်အတိမ်ကညိကဘန်စံၣ်ညိတိန်ဒုန်အတိမ်လိမ်

ကညိတိမ်ပာ်ဆာအံၤယံာ်တံၢ်မးအနုန်(၇၃)နုန်လံ၊ ဒ်ပကိန်ခိန်စိးဘေးအူကွံပာ်လိာ်ယာ်ကျဲသနုအသိးဒီး လောတိမ်
ပာ်ဆာကမနုၤတိမ်အဂီၢ် အနီၢ်ကစါဟ့ၣ်လိာ်တံၢ်အသးသမူစူးကွံၣ်ညိကွံၣ်နီၢ်ကစါအတိမ်ဘန်ဘျူးလောလောဆုဆုအသိး
ပကညိကလုာ်ခိန်နုၢ်သိန်ဒုဒီးထံဖိကိန်ဖိကမုာ် အါဒ်အါဂလောအကထိ၊ ကလးသွန်တဖန်စွဲကိပ်ဘန်ဟ့ၣ်လိာ် တံၢ်ကွံၣ်
အသးသမူ လောကညိကလုာ်ဒီးထံဖိကိန်ဖိကမုာ်အတိမ်ထုၣ်ဖျဲးအဂီၢ်နုန်လိမ် အဝဲသွန်တဖန်ခဲလောမုာ်ဝဲဒုန်မထူရတဖန်
လာကဘန်သွန်နီၣ်ဒီးဟံးနုၢ်တိမ်မလိလာအဝဲသွန်အိန် ဝံဒုးကဲထီၣ်တိမ်ဂံၢ်တိမ် ဘါလာပဂီၢ်ဒီး ပကဂုာ်ကျဲစေးဆူညါ ဒ်သိး
ပကမလောမပွဲထီၣ် ပပူၤကလုာ်တိမ်မိာ်နုၢ်သးလိအဂီၢ်နုန်လိမ် အါနုန်အနုၢ်ပဝဲလော အိန်မူဒီးသွန်တဖန်အဂီၢ် ကညိအတိမ်
ပာ်ဆာတိမ်လဲကျဲအံၤတကတိမ်ဒ်ဘန်အပိ ဒ်မထူရသွန်တဖန်မုာ်လိာ်ဝဲအသိးဒီး ဟ့ၣ်လိာ်တံၢ်အသးသမူလံအပိ
ပဝဲခဲလောကဘန်ဂဲလိာ်ဆူညါဒီးလော တိမ်ကမလောမပွဲထီၣ်မထူရသွန်တဖန်အတိမ်မုာ်လိာ်ကွန်စိအဂီၢ်နုန်လိမ်

ခိန်နုၢ်၊သိန်ဒူဒီးထံဖိကိန်ဖိခဲလောသွန်သုဇာ-ပဝဲကိးကစုာ်စုာ်ပအိန်ဒီးပမူပဒါတိမ်ဖိးတိမ် မလောအသနုာ်ဒုန်ဝဲအသိး

ဒ်ခိန်လၢထးတဖၣ်အတၢ်ဟံးစုန့ၣ်ကျဲ တၢ်တီခိန်ရိၣ်မဲဝဲအသိးတၢ်ကဒိကနၢ်လူပိၣ်မၤထွဲ-ဆၢထၢၣ်ဂၢၢ်ကျၢၤ ဒ်တၢ်ကရၢ
ကရိ တၢ်ဖံးတၢ်မၤအကျဲသန့အသိးဒီးတကတီၢ်ဃီ ဒ်ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိန်တၢ်သိၣ်တၢ်သီတၢ်ဘျၢသ့ၣ်တဖၣ်
ဒ်သိး တၢ်ကလူၤ ပိၣ်မၤထွဲတုၤလီၤတီၤလီၤအဂီၢ်မုၢ်တၢ်ဟ့ၣ်ပလီၢ်ဒုးသ့ၣ်ညါကဒီးန့ၣ်လီၤ

လၢခံကတၢ်ကညီဖိၣ်စုကဝဲၤ တၢ်ဟံးဆၢအတၢ်လဲၤခိဖျိ(၇၃)န့ၣ်တီၢ်ပူၤ - တၢ်မၤလၢကပိၤဘၣ်ကညီမၤထူရၢမုၢ်နံၤ
အဝီတဖၣ်အဝီတုၤ(၇၂)ဝီတဝီသ့ဒံးန့ၣ် ဒိဖျိလၢပမိၢ်ပပၢ်ထံဖိကကီၢ်ဖိကမုၢ်တဖၣ် တူၢ်လိာ်ဆိၣ်ထွဲပကညီတၢ်ဟံးဆၢ
အိၣ်ဒံးအဃိ ပဝဲပုၤမၤတၢ်ဟံးဆၢခိန်န့ၣ်သိၣ်ဒုတဖၣ် အလီၢ်အိၣ်လၢတၢ်ကဘၣ်ဟးဆွဲးကွံာ် တၢ်မၤလၢအထီဒါက့ၤ ထံဖိ
ကီၢ်ဖိကမုၢ်(လူထုဆန့ၣ်ကျဲၤရး) တၢ်မၤတဖၣ်ခဲလၢာ်ခဲဆ့န့ၣ်လီၤ မ်ပဝဲခဲလၢာ်ကဟ့ၣ်ထီၣ်သကိးတၢ်သ့ၣ်နီၣ်ထီၣ်-
စံးဘျးစံးဖျိၣ် တၢ်ယုးယီၣ်ပာ်ကဲဆုခိန်န့ၣ်သိၣ်ဒု ထံဖိကီၢ်ဖိမၤထူရၢသ့ၣ်တဖၣ်အိၣ်ဝံၤ, မ်ပကအိၣ်မူဆၢထၢၣ် ဂၢၢ်ကျၢၤလၢ
တၢ်အဲၣ်တၢ်ကွံာ် တၢ်မုာ်တၢ်ခုၣ်, တၢ်ယုတၢ်ဖိး, တၢ်ပာ်လီၤသး ကျၢၤမုဆုၤလၢတၢ်လဲၤဃီဆူ ညါလၢတၢ်ဟံးဆၢအဂီၢ်ဒီး
ဆၢဂ့ၤဆၢဝါဘၣ်ကညီဖိကိးဂၤဒဲးဒိဖျိလၢလံာ်ဟ့ၣ်ယုၢ်အံၤန့ၣ်လီၤ

တီတီ, ဒုဒု, ယုယု ဆူတၢ်မၤနၢၤ

ကညီဒိကလုာ်တၢ်ထုၣ်ဖျးသုးမုၢ်ဒိန်
သုးမုၢ်ဒိန်ဝဲလီၢ်ခိန်သ့ၣ်
ကီၢ်သူလုၤ

ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်မှ
(၇၂)နှစ်မြောက် ကရင်အမျိုးသားအာဇာနည်နေ့
အထိမ်းအမှတ်အခမ်းအနားသို့ ပေးပို့သော
ဂုဏ်ပြုသဝဏ်လွှာ
၁၂/၈/၂၀၂၂

လေးစားအပ်ပါသော ခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များနှင့် ပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့။ ယနေ့တွင် ကျရောက်သော(၇၂)ကြိမ်မြောက် အာဇာနည်နေ့အထိမ်းအမှတ်နေ့မှာ ကျွန်ုပ်တို့တတွေ အသက်ရှင်ကျန်းမာလျက် ဤနေ့ထူးနေ့မြတ်ကို အတူတကွဂုဏ်ပြုခွင့်ရတဲ့အတွက် လောကနှင့်တရားကို စောင့်ရှောက်တော်မူသော အရှင်သခင်အား ဝမ်းမြောက်ကျေးဇူးတင်ရှိကြောင်း ဦးစွာဖော်ပြအပ်ပါသည်။

၁၉၅၀ခုနှစ်၊ဩဂုတ်လ(၁၂)ရက်နေ့သည် အလွန်ဝမ်းနည်းဖွယ်နေ့တနေ့အဖြစ် ဥက္ကဋ္ဌကြီး စောဘဦးကြီး၊ ဗိုလ်ချုပ် စိုင်းကေနှင့်တကွ ခေါင်းဆောင်၊ရဲဘော်တချို့ ကရင်ပြည်နယ်ထို့ကော်ကိုးတွင် ရန်သူ၏ဝိုင်းထားမှုကိုခံရပြီး ရန်သူမှ လက်နက်ချရန်နှင့် လက်နက်ချပြီးမိမိတို့နှင့်ပူးပေါင်းမည်ဆိုလျှင် ဝန်ကြီးရာထူးပေးမည်ဟု အချို့သတ်စည်းရုံးမှုများကို လုံးဝလက်မခံပဲ အာဇာနည်ပီပီ ခုခံတိုက်ခိုက်ခြင်းဖြင့် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် ကရင်လက်နက်ကိုင်တော်လှန်ရေးတွင် အသက်ပေးခဲ့ရသည့်နေ့ကို ကရင်အာဇာနည်နေ့အဖြစ် ဂုဏ်ပြုသတ်မှတ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်ပါသည်။

အာဇာနည်ဆိုသည့်အသုံးအနှုန်းသည် သူ့ရဲကောင်းဆိုသည့်ဝေါဟာရထက် ပိုမိုနက်နဲပြီးထူးခြားမွန်မြတ်သည့်အဓိပ္ပါယ်ဆောင်နေပါသည်။ ဒီနေရာမှာရည်ညွှန်းလိုတဲ့သဘောက မိမိကိုယ်ကျိုးကိုမငဲ့၊ အဖွဲ့အစည်းနှင့် အမျိုးသားအပေါ်မှာသစ္စာစောင့်သိပြီး မျိုးချစ်စိတ်နှင့် အများကောင်းကျိုးအတွက်အသက်ကိုပင် စွန့်လွှတ်အနစ်နာခံသည့်သူ၊ ရဲရင့်စွန့်စားဝံ့သူတွေဖြစ်မှသာ အာဇာနည်လိုသတ်မှတ်နိုင်မှာဖြစ်ပါသည်။ ထို့ကြောင့် (ပျာဒူပျာဒီ- သူရဲကောင်း) ဆိုသည့်ဝေါဟာရထက် (မာတုရာ-အာဇာနည်)ဆိုသည့်ဝေါဟာရက အဓိပ္ပါယ်ရောအနှစ်သာရ မှာပါ ထူးခြားမွန်မြတ်နေခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ကရင်အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကောင်းတွေ အများအပြားရှိခဲ့သော်လည်းပဲ ၁၉၅၀ခုနှစ် ဩဂုတ်လ(၁၂)ရက်နေ့မှာ အသက်စွန့်ကျဆုံးခဲ့သည့်ဥက္ကဋ္ဌစောဘဦးကြီးနှင့် အပေါင်းအပါတွေကိုသာလျှင် ကရင်အမျိုးသားအာဇာနည်အဖြစ်လည်းကောင်း၊ ၎င်းတို့ကျဆုံးသည့်နေ့ကို အာဇာနည်နေ့အဖြစ်လည်းကောင်း သတ်မှတ်ခဲ့ကြခြင်းဖြစ်သည်။ တနည်းပြောရလျှင် ဥက္ကဋ္ဌစောဘဦးကြီးဆိုသည်မှာ ကရင်အမျိုးသားများ၏ အမြင့်ဆုံးခေါင်းဆောင် တဦးဖြစ်သလို၊ ကမ္ဘာသိမြန်မာသိ ထူးခြားသည့်ခေါင်းဆောင်တဦးဖြစ်ပြီး၊ အာဇာနည်တို့၏ သေရိုးထုံးစံအတိုင်း ပီပြင်စွာအသက်စွန့်ပေးလှူခဲ့လို့ ယနေ့ထက်တိုင်မက နောင်ကာလများစွာအထိစံပြုရမည့် အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်၊ ဂုဏ်ပြုရမည့်အာဇာနည်နေ့လည်းဖြစ်ပါသည်။ အထက်ဖော်ပြပါအတိုင်း (၁၉၅၀)ဩဂုတ်လ(၁၂)ရက်နေ့မှာ ကရင်လူမျိုးနှင့်အဖွဲ့အစည်းအတွက် အမြင့်ဆုံးအမျိုးသားခေါင်းဆောင်တွေ တာဝန်ထမ်းဆောင်ရင်း တိုက်ပွဲထဲမှာကျဆုံးခဲ့ကြတာကြောင့် ထိုနေ့ကို ကရင်အမျိုးသားတွေနှင့် တော်လှန်ရေးအဖွဲ့အစည်းက ခေါင်းဆောင်များက အာဇာနည်နေ့အဖြစ် ထိုက်ထိုက်တန်တန်သတ်မှတ်ပြီး ဂုဏ်ပြုကြခြင်းဖြစ်ပါသည်။ ဒါကလည်း ဥက္ကဋ္ဌစောဘဦးကြီး နှင့်တကွ အတူတကွကျဆုံးသည့်ခေါင်းဆောင်တွေကိုသာ ကွက်ကွက်ကလေး ရည်ညွှန်း

ရည်စူးကျင်းပခဲ့တာမဟုတ်။ မိမိတိုင်းပြည်နှင့်လူမျိုးအတွက် ရဲဝံ့စွာအသက်စွန့်ပေးလှူခဲ့ကြသည့် ခေါင်းဆောင်များ၊ ရဲဘော်များနှင့်ပြည်သူများပါ တပေါင်းတည်းအကြံပေးဝင်သက်ဆိုင် ကိုယ်စားပြုခြင်းပင်ဖြစ်ပါသည်။ အထူးသဖြင့် အာဇာနည်နေ့အခမ်းအနားမှာ ကျဆုံးခဲ့ကြသည့်အာဇာနည်အပေါင်းကို ကျွန်ုပ်တို့တယောက်စီတိုင်း မျက်လွှာချ လျက် ဦးညွတ်၊ဂုဏ်ပြုကြချိန်မှာ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်အပေါင်း၏ အဖိုးအနုဂ္ဂထိုက်တန်သည့် အသက်၊သွေး၊ ချွေးတွေ၊ မြင့်မြတ်သည့်မျိုးချစ်ပြည်ချစ် စိတ်ဓါတ်တွေကိုပြန်လည်သတိရ မြင်ယောင်ကြရမှာဖြစ်ပါသည်။ ဤသို့ မပြီးဆုံးသေးသည့်တာဝန်များကို အောင်မြင်ပြီးဆုံးသည်ထိ ကျွန်ုပ်တို့အနေနှင့် ဆက်လက်ဆောင်ရွက် သွားပါမည့် အကြောင်းကိုလည်း သန့်ဋ္ဌာန်ပြုဆုံးဖြတ်ကြဖို့လိုလိမ့်မည်ဖြစ်သည်။ ဒါကလည်းကျွန်ုပ်တို့အားလုံး ကိုယ်ဒေါင့်နဲ့ ကိုယ် ကိုယ်စွမ်းညက်စွမ်းရှိသမျှ ကြိုးစား လုပ်ဆောင်ရမည့် သမိုင်းပေးတာဝန်ကြီးတရပ်ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပါသည်။

လေးစားအပ်ပါသော ခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များနှင့် ပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့။ ယနေ့ဟာ မိမိတို့ အနေဖြင့် လေးစားဂုဏ်ပြုအပ်သည့်နေ့တနေ့အဖြစ် အသက်ပေးလှူသွားခဲ့ကြသည့်ခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များ ၏ ကျေးဇူးတရားများကို သတိရအောက်မေ့လျက် မပြီးဆုံးသေးသည့် တော်လှန်ရေးလုပ်ငန်းများကို ညီညီညွတ် ညွတ်စည်းစည်းလုံးလုံး၊ ရဲရင့်ပြတ်သားစွာဆက်လက်လုပ်ဆောင်ကြရမည်ဖြစ်ပါသည်။ အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ကတော့ တာဝန်ကျေပွန်သွားခဲ့ပါပြီ။ လူမျိုးအတွက် အသက်ပေးနှင့်ရင်းပြီး ခင်းထားပေးခဲ့သည့် သူ့လမ်းစဉ်နှင့် ရည်ရွယ်ချက်မှန်းချက်တွေက မပြည့်စုံသေးပါ။ ဤခရီးသည်လည်း မပြီးဆုံးသေးပါ။ ဥက္ကဋ္ဌကြီးမကျဆုံးခင်မှာ မှာကြားခဲ့သည့်စကားများ၊ ချမှတ်ပေးခဲ့သည့်လမ်းညွှန်ချက်များကိုပြန်ကြည့်မည်ဆိုလျှင် တိုတိုလေးပဲထင်ရသော် လည်းပဲ သူ့ရဲ့အနှစ်သာရများက အင်မတန်နက်နဲပြီး လိုက်နာလုပ်ဆောင်ရန်မှာ အလွန်ခက်ခဲလှပေသည်။ အကယ်၍များ ကိုယ့်ဘက်က အပြီးအပိုင်တချက်တည်း လက်မြောက်အရှုံးပေးလိုက်မည်ဆိုရင်တော့ ဒီလမ်း ကြောင်းဟာ ပန်းတိုင်မရောက်ခင်စပ်ကြားမှာ ပြတ်တောက်ရပ်စဲအဆုံးသတ်သွားနိုင်ပါသည်။

အားလုံးသိကြသည့်အတိုင်း ဥက္ကဋ္ဌကြီးစောဘဦးကြီး ဖိပွန်ကွန်ဂရက်တွင် နောက်ဆုံးမိန့်မှာခဲ့သည့် စကားမှာ-

- ✧ ကရင့်တော်လှန်ရေးဟာ ပထမဆုံးအကြိမ်နှင့်နောက်ဆုံးအကြိမ်ဖြစ်တယ်။
- ✧ ကရင့်တွေ ရန်ကုန်မှာသွားပြီး လည်စင်းမခံသရွေ့ ကရင့်တော်လှန်ရေးဘယ်တော့မှမရှုံးဘူး။

ကရင့်နိုင်ငံ ရရှိရေးအတွက် လမ်း(၃)လမ်း-

- (၁) ရန်သူက ၎င်း၏ဆန္ဒဖြင့်ပေးခြင်း၊
- (၂) စစ်ရေးဖြင့်တိုက်ခိုက်ချေမှုန်းခြင်း၊
- (၃) ပတ်ဝန်းကျင်အခြေအနေအဘက်ဘက်က တွန်းပို့ပေးခြင်းဖြင့် နိုင်ငံရနိုင်သည်။
  - ❖ တော်လှန်ရေးမှာ မိမိ၏အဓိကအင်အားသည် ပြည်သူလူထုဖြစ်သည့်အတွက် ပြည်သူလူထု၏ ချစ်ကြောက်၊ ရိုသေလေးစားမှုကို ရရှိရမှာဖြစ်ပါသည်။
  - ❖ မိမိတို့၏ အားနည်းချက်၊ချို့ယွင်းချက်များကို ပြန်လည်စိစစ်သုံးသပ်ပြီး အချိန်မီပြုပြင်သွားရမည် ဖြစ်သည်။

- ဥက္ကဋ္ဌကြီးစောဘဦးကြီး၏ မှာကြားချက်(၄)ချက်-
- (၁) လက်နက်ချစကား အလျင်းမပြောရ၊
  - (၂) ကရင့်လက်နက် ကရင့်လက်ထဲရှိရမည်၊
  - (၃) ကရင့်ပြည်အသိအမှတ်ပြုမှု ပြီးပြည့်စုံရမည်၊
  - (၄) ကရင့်ကံကြမ္မာ ကရင့်ဖန်တီးရမည်၊

ကရင်တော်လှန်ရေးသည်လည်း နှစ်ပေါင်း(၇၃)နှစ်တိုင်ရောက်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ခေါင်းဆောင် စောဘဦးကြီးနှင့်တကွအာဇာနည်ပီပီအသက်စွန့်ပေးလှူသွားကြတဲ့ခေါင်းဆောင်များ၊ ရဲဘော်များ၊ ပြည်သူများရဲ့ ခရီးလမ်းဟာမဆုံးသေးသလို ကျွန်တော်တို့ပုခုံးပေါ်နှင့်လက်ထဲမှာကျရောက်လာသည့်တာဝန်တွေကို လက်ဆင့်ကမ်း သမိုင်းပေးတာဝန်အဖြစ် အနှစ်(၇၀)ကျော်တိုင် အနိုင်မခံအရှုံးမပေးပဲ ကျွန်ုပ်တို့ဆက်လက်တိုက်ပွဲဝင်နေဆဲပဲ ဖြစ်ပါသည်။ အာဇာနည်အဖြစ်အသိအမှတ်ပြုခြင်းမခံခဲ့ရသော်လည်း မိမိတို့ကရင်တော်လှန်ရေးတွင် အသက်ပေး စွန့်လွှတ်ခဲ့ရသောခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များနှင့်ပြည်သူလူထုများသည်လည်း ထောင်သောင်းမကရှိခဲ့ပြီဖြစ်သည်။ ရှေ့ဆက်ပြီးလည်း မပြီးဆုံးသေးသည့်သမိုင်းပေးတာဝန်များကိုလည်း ဆက်လက်ထမ်းရွက်ဖို့အသိပေး တိုက်တွန်း လိုပါသည်။

လေးစားအပ်ပါသော ခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များနှင့် ပြည်သူလူထုအပေါင်းတို့။ မိမိတို့အသီးသီး ကိုယ်စီ ကိုယ်ငှ ထမ်းရွက်ရမည့်တာဝန်တွေရှိထားသည့်အလျောက် အထက်တာဝန်ရှိခေါင်းဆောင်တွေရဲ့ အစီအစဉ်၊ ညွှန်ကြားချက်တွေကို စောင့်ကြည့်နားထောင်ပြီး ဥက္ကဋ္ဌစောဘဦးကြီးနှင့်တကွခေါင်းဆောင်အဆက်ဆက် လက်ဆင့်ကမ်း ချပေးထားခဲ့သည့် မိမိတို့၏လမ်းစဉ်၊လုပ်ငန်းစဉ်တွေအပေါ်မှာ မားမားမတ်မတ်ရပ်တည်ကြဖို့ ထပ်မံတိုက်တွန်း နိုးဆော်လိုက်ပါသည်။

နောက်ဆုံးအနေဖြင့် ကရင်တော်လှန်ရေးသည်နှစ်ပေါင်း(၇၃)နှစ်တိုင်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်ပြီး ကရင်အာဇာနည်နေ့ သည်လည်းနှစ်ပေါင်း(၇၂)နှစ်တိုင်ရှိခဲ့ပြီဖြစ်သော်လည်း ယနေ့အထိတိုင် မိမိတို့၏တော်လှန်ရေးအပေါ် ပြည်သူလူထု မှ အားပေးထောက်ခံမှုများရှိနေဆဲပဲဖြစ်သည်။ ထို့ကြောင့် ကရင်တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်များ၊ရဲဘော်များသည် လူထုဆန့်ကျင်ရေး လုပ်ရပ်မှန်သမျှကိုလည်း ရှောင်ရှားကြရမည်ဖြစ်သည်။ အာဇာနည်ခေါင်းဆောင်များ၏ ကျေးဇူးတရားများကို အောက်မေ့သတိရလျက် မိမိတို့ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်က ချမှတ်ထား ပေးတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်၊ ပြဋ္ဌာန်းချက်များနှင့် စည်းမျဉ်း၊စည်းကမ်းများကို စွမ်းစွမ်းတမံလိုက်နာလုပ်ဆောင်သွားကြဖို့ နိဂုံးချုပ်အနေဖြင့် ထပ်မံအသိပေးမှာကြားလိုက်ပါသည်။

ဖြောင့်မတ်ခြင်း၊ ရဲရင့်ခြင်း၊ ညီညွတ်ခြင်းများမှတစ်ဆင့် အောင်ပွဲပန်းတိုင်ဆီသို့

ကရင်အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတပ်မတော်
ဗဟိုစစ်ဌာနချုပ်
ကော်သူးလေ

**ဖြိုးဆဲးဆဲးဖိုးဖျာသုမုဒိအလံဆီဂုးဆီဂွးလး
ဆမးလးမးဖုး ဖြိုးဆဲးမာတုရအမုနံးဃူးထု(၇၂)ဝုကဝု**

လးအီဂး (၁၂)ဝု - ၂၀၂၂,နံး

ခါနီ, ဝါဒုးလးဖဲ ထံဖဲခဲးဖိခဲးထီးလူလံးဖဲ, မုကနံးယီး မွဲဝု ဖြိုးဆဲးမာတုရအမုနံးဃူးထု (၇၂)ဝုကဝု ခဲးဖျိုးလးဆဲးတီဆဲးလီုကဆါအခိးအတးအကီု ပဒိနုးဘးဆဲးအခဲးယးလး ပစုကီုထု လီဝဲ မးလးမးဖုးဘး မာတုရ-မုနံးယီးအကီုနီလီဝဲ။

လးအီဂး(၁၂)ဝု မုကနံးယီး မုနံးလး အသုအုးဘးလးဒိမဲ လးခဲးခါစီဘးအုကံး, သုခါ ကျးစဲးခဲးခဲး ခါနီ,ဝါဒုးကနု ဘးဖုလးအုအဲးမးခဲးဖျိုးလးဒုအဲးထုဒုအဲးဝဲဝဲ ဘးဆဲးလးဖျိုးဖျိုးစုဝဲဆဲးပိ ထုအဂး အကီုနီတး မာတုရမုနံးယီး ဘးဂဲကဲထုဝဲဒုဒါနီလီဝဲ။

မာတုရစံးဝဲနီ ပုကကဲလးခဲးဖျိုးထဲးခဲးနုဆါအဘးခိးဘးတးထီးလူထီးဆဲး ပုကကဲလးတီဝဲဒု အဆဲးအုလုလးခဲးအုအုအဂီးဒဲး အဆဲးဆဲးအဖုလဲလးဖျိုးဒဲး ဆဲးအဲးဆဲးအဲးဆဲးအဘ လးပုအဂးအခိး အတးအဂး ထီးဆဲးထီးနီဝဲ ထီးဘးဖုလးအုအဲးမးလဲထံခဲးဒဲး ဆဲးဆဲးအဂး လး(၁၉၅၀နံး-လးအီဂး -၁၂-၁၂)လးဆဲးဒု ပုဖုဖု ဘဲဝါကဘုယီးနီ ဘးစဲးနုကီုဝဲလးမာတုရအဝါဂီု နုထုမးလးမးဖုထဲး အဝဲလဲလးမာတုရအမုနံး လးမွဲဝုလးအီဂး(၁၂)ဝုအနံးနီလီဝဲ။ ခဲးခါစီဘးအုကံးမွဲဝုဖြိုးဆဲးခါအကျ ခါနီလဲလးအထုထီးထုဒဲး ပးသုယးအမံးပိလး ဂးခါထုဘဲယးလဲ လဲဆဲးဝဲဒုဖုလးအုအဲးမးလး ထံခဲးဒဲးဆဲးဆဲးအဂး တီတီလီလီ ဒုဒုလး၁၉၅၀နံးလးအီဂး(၁၂)ဝုအနံးယီးနီ ဆဲးပိထုခဲးရး အဖုအဂီးခါနီလး အီကုဒိပကးစဲးနုဒုးမးဝဲ လးမွဲဝု “မာတုရ” ဒဲး လး “မာတုရ” အမုနံးယီး ဘး ဆဲးမးလးမးဖုဝဲကီုနံးဒဲးကဝဲဘးကဝဲ ထီးမုဆဲးကနံးယီးနီလီဝဲ။ ဆဲးမးလးမးဖု “မာတုရ” မုနံးယီး မွဲဝဲဒုခဲးခါစီဘးအုကံးဒဲး ခါနီလးအပပုဒဲး အဝဲကနုအဂးနီမွဲအု။ လးဖြိုးဆဲးဆဲးပိထုဆဲးမးနု ကနုအဂး ခါနီ,ဝါဒုးထံဖဲခဲးဖိခဲးထီးလူလံးဖဲအဘဂီးဂီးလးအဖုလးလုထဲးခဲးအဘမး လးဆဲးဒုပုဖုဖုလး အဂးပပုဝဲဆဲးလီဝဲ။

ခါနီ,ဝါဒုး, ထံဖဲခဲးဖိခဲးထီးလူလံးဖဲ, ဘဲဆဲးအဂဲးဒုဖျိုးဝဲထဲးအဝါ မုနံးကနံးယီး အလးအီ ဝဲလး ပဝဲထီးအလူ ပကဘးအီကုဒိပကးမးလးမးဖုဒဲး နုထုပိလဲထဲးခဲးခါနီ, ဝါဒုး, မာတုရ ထီးလူ အဆဲးဖုလးအုအဲးဒဲး အဆဲးမးခိးမးတးဝဲလး လဲကးဒဲးဘးပဝဲလးဆဲး ပကဘးယီလဲမးဒီ ဆဲးဒီဝဲ ထုဘးလး ဆဲးပိထုဆဲးမးအဂဲးအကီု လးလဲကီုဝဲဘဲဒုဒဲးလးအဂး ပကဖီထုလဲဝဲလး လုစီလး ယယံယံဂီုဂီု,ပုပုပု,ဒုဒုလးသုကဖျိုးပးဘးကဖျိုးပးဂီု ကအီကုကးကီုထုလဲဝဲ လးဆဲးမးယံ မးဂီုလဲဝဲကဝဲအဂးအလး အီဝဲလးပကဘးကျးစဲးခဲးခဲးဘးနီလီဝဲ ခဲးခါစီဘးအုကံးယီ လးထံခဲး

မာအာဝိ ပဝုထိးလူ ပကဘာဂဲလိလောယ ဘဲဆကမာ လာထုဗ္ဗထုထဲ မာတုရလဖ အဆထိစိ နီလီ။

ခါနီ,ဝါဒု,ထံဖါခါခါမုးထိးလူသံဇ, ပကဘာကျစံးဂဲတ လာပဆဖံဆမာဖာအလးဒါဝါ အလး ကဒုအဂးနီ မွဲဒုဒုယာပဂးထု ဘာပုကိကနီလီ။ ပဝုကိကဆုဆု ပကအိလမူဒါ ဆဖံဆမာ လာဘာပာလအနီဒါဝါဘဲ ဘဲခါနီ လာထာအဆနီလဲပိထံပိဒါဝါဘဲ ပကခါနီဖိထွဲ မာထွဲဆာထုဂးခါလရဖုဂီ ဆဖံဆမာအကီအဖျိ ဒါနီအဝါလဘုပ ဘဲဖျိဆာဆဖိဖျုဒုမုဒါ အိကုလထုဒုမုဒါ အဆာဝါဆာဂုလဖအဝါ ပကဘာဖိထွဲ,မာထွဲဝါ ထံလဲထီလဲ ကဒုအဂး မွဲ ဆဒုဒုယာပဂးထုထဲလဲနီလီ။

လခဲထုနီ ဖျိဆာဆဖိဖျုဒုမုဒါအဆာလဲခါဖျိဝါ(၇၃)နံအထးဖာ ဆမာလမာဖာဘာ ဖျိဆာ မာတုရမုနဲကတဘာကတ ထီ(၇၂)တကတန့ဒါထီ မုဆကနံယီနီ ခါဖျိလပမိ,ပဖါ, ထံဖါခါခါမုးလဖ ထိးဆာ, ဆာထွဲဖိထွဲ ပုဖျိအဆာပိထုယီအိဝါဒါအကီနီလီ။ ပဝုပမာ ဆာပိထု ခါနီ, ဝါဒုလဖအလး အိဝါလပကဘာဂုဒါ ဆမာလမာဘာဒါဘာထံမာထုဒုထုဒါ ထံဖါခါခါမုး(လူထုဆနဲကျင်ရဲ) အဆမာလဖ ထိးလူထိးဆံနီလီ။ ပဝုထိးလူ ဘဲပကနုထု ပိလဲစံးခါစံးတဲဒဲ ယုယုပကဘာခါနီ, ဝါဒု,ထံဖါခါခါမုး မာတုရသံလဖဂီတ ဘဲပကအိမာ ဆာထုဂးခါလ ဆာအဲဆကံ, ဆာမုဆာဂျ, ဆာယံဆာဂျီ, အိကုဒုဘာ ဂုဂးခါခါဂီ လာဆာပိ ထုကလဲထုထီလဲယာအဂး မိဖာလဲဆာဂုဆာဘာ ပုဖျိဖိကိကလဲဆာဂုဆာဘာယီ အဝါနီလီ။

တိးလီဒုဒု, ပုပုပု, လာဆမာနာ

ဖျိဆာဆဖိဖျုဒုမုဒါ
ဒုဆမာလဲမိထု
ခဲဒုလဲ